

Nordiska Ekonomiska Forskningsrådet

Årsbok 1986

Årsbok 1986 utgör den femte från Nordiska Ekonomiska Forskningsrådet. (Nordiska Ministerrådets Skriftserie Nr 1987:55). Årsboken syftar till att informera om forskning som bedrivs med stöd av rådet. Rådet har till uppgift att främja forskning om centrala ämnen i den nordiska ekonomiska debatten. Man skall stimulera till jämförelser av de nordiska länderna och till studier över förutsättningarna för ett närmare ekonomiskt samarbete länderna emellan.

Till de projekt rådet stödjer och som kortfattat beskrivs i årsboken hör en studie om lönebildning i de nordiska länderna, en analys av utnyttjandet av nordiska fiskbestånd samt forskning om industriregleringar och teknisk utveckling i Norden.

Huvuddelen av årsboken upptas av fördrag och diskussionsinlägg från ett seminarium kring penningpolitiken i Norden. Bl a diskuteras i vilken utsträckning de nordiska länderna kan föra en självständig penningpolitik. Den statliga upplåningspolitiken i olika nordiska länder är ett annat ämne som behandlas.

Lars Erik Thunholm tar upp budgetfinansiering och penningpolitik i Sverige mot bakgrund av den avreglering av penning- och kapitalmarknad som har ägt rum under de senaste åren. Thunholm beskriver kortfattat den gradvisa övergången från lågräntepolitik, kompletterad med ett omfattande regleringssystem i syfte att hålla den totala kreditvolymen under kontroll, till dagens situation där räntan, istället för regleringarna, används som stabiliseringspolitiskt instrument. Författaren menar att behovet av att placera en större del av det växande budgetunderskottet utanför banksystemet tvingade fram avregleringen och pressade upp den svenska räntenivån.

Resonemanget kring sambandet mellan budgetunderskott och ränteutveckling är dock något oklart. Man får exempelvis inte klart för sig vilken roll den internatio-

nella ränteutvecklingen haft för den svenska räntans utveckling. En central fråga som inte belyses är i vilken utsträckning kredit- och valutaregleringar gjort det möjligt för den svenska räntan att avvika från den internationella. Inte heller diskuteras vilken betydelse avregleringarna fått i detta avseende.

Dessa samband berörs istället i ett bidrag av Johnny Åkerholm och Juha Tarkka som diskuterar i vilken utsträckning de nordiska länderna kan föra en självständig penningpolitik. I uppsatsen visas bland annat att den svenska räntans följsamhet gentemot den utländska räntan varierat något över tiden. De ekonomiska skattningar som författarna presenterar antyder också att Sverige skulle ha en större penningpolitisk självständighet än de övriga nordiska länderna. Som författarna själva påpekar är dock problemen med denna typ av skattningar stora vilket föranleder stor försiktighet när det gäller att dra slutsatser om sambandet mellan olika institutionella förhållanden och graden av penningpolitisk självständighet.

Avsnittet om penningpolitiken i Norden, som omfattar ca två tredjedelar av årsboken hade blivit mer läsvärt om det ägnats en grundligare redigering. Språket i del uppsatser är inte tillfredsställande och en inledande översikt skulle ha underlättat läsningen.

Fil dr *CLAUDIO VEDOVATO*
Finansdepartementet